

lades til Regeringens egen Ordning. Fremkalder Undersøgelsen Forslag til Ændringer i Grønlands fremtidige Styrelse, er det Rigsdagens Sag at afgøre dette indtil de mindste Enkeltheder. Men om det f. Eks. vil være heldigst og mest praktisk, at den udsendte Kommissarius opholder sig $1\frac{1}{2}$ Aar eller 2 Aar i Grønland — hvilket jo har været et af Stridspørgsmaalene —, ville dog aabenbart Ministeriet og Kommissarius under Forholdenes Udvikling kunne se langt bedre, end vi nu kunne se det og fastslaa det. Og lige saa med det andet Stridspunkt, om de Afgørelser, Kommissarius skal kunne træffe paa vedkommende Ministers forventede Godkendelse. Det maa jo nu en Gang huskes, at Grønland ligger langt herfra, og at al Forbindelse med Grønland er afbrudt i mindst $\frac{1}{2}$ Aar. Regeringen har fundet det rettest, at der under den samlede Undersøgelse af Forholdene gives Adgang for Kommissarius til en regulerende Indgriben, til en Afgørelse — men som det hedder: efter Forhandling med de paagældende Embedsmænd — af saadanne Sager, hvis Afgørelse straks kan have Betydning for at faa Forholdene ind i det nødvendige faste Leje. En saadan Adgang for de to Ministre, under hvem Grønland sorterer, til gennem Kommissarius paa deres Vegne at kunne faa truffet regulerende Afgørelser straks, Afgørelser, som Ministrene ellers maatte træffe, naar den grønlandske Post er kommen med Indstillinger, som saa næste Foraar skulle besvares, synes mig ganske naturlig og ligetil. Jeg kan derfor her nøjes med ganske at henvise til Regeringens Motivering af Lovforslaget.

Hvad det gælder om, og hvad man tør haabe paa vil vise sig rigtigt, er ikke blot at faa en Undersøgelse, medens saa i øvrigt i de 4 Aar, hvori denne er henvist til at skulle vare, alt vedrørende Grønlands Administration maa gaa uændret og uforanderligt, baade hernede og deroppe, men navnlig det, at der ved denne Undersøgelse kan indskydes — selv om det kun bliver foreløbigt for de 4 Aar — som et samlende Led i det nu absolut meget komplicerede Maskineri en Mand, der kan optage en Forhandling mellem de forskellige Administrationsgrene, som kan faa enhver større Sag optaget til en fælles Forhandling, førend den indstilles til vedkommende Ministerier, i det hele en Mand, som netop derved, at han har Adgang til at undersøge hver foreliggende Sag, faar Betingelserne for og Adgang til at optræde ogsaa som Forligsmand mellem

de enkelte Administrationsgrene, om jeg maa have Lov til at benytte dette Udtryk. Jeg ser ikke, at nogen kan være nærmere til at bedømme Ønskeligheden af, at den foreslaaede Kommissarius faar en saadan Adgang til at kunne virke som det sikkert nu haardt savnede samlende Led end de paagældende Ministre, der have med den grønlandske Administration at gøre, og at det derfor, naar man i øvrigt kan dele Ønsket om den foreslaaede Undersøgelse af de grønlandske Forhold, da ligger lige for at give denne en Form og Ordning, saaledes som den af Regeringen er ønsket og foreslaaet. Jeg skal derfor tillade mig at anbefale det foreliggende Forslag til en velvillig videre Behandling.

Theilmann: Det Lovforslag, som her foreligger, tilsigter jo at sende en kgl. Kommissarius til Grønland og give denne Mand en saa udstrakt Myndighed, at han kan tage Afgørelsen i samtlige de Sager, som angaa Forholdene der. Loven af 27. Maj 1908, som jeg i øvrigt ikke skal komme nærmere ind paa, idet de to foregaaende Talere have nævnt, hvad den gaar ud paa, vidner jo om, at disse Forhold ere saa omfattende, at der kunde være al Grund til en grundig Undersøgelse af dem. Jeg formaar imidlertid ikke i Øjeblikket at bedømme, hvorvidt det er nødvendigt at gaa til et saa ekstraordinært Skridt som det, det her foreliggende Lovforslag gaar ud paa, nemlig at give en enkelt Mand en saa udstrakt Myndighed, men jeg skal ganske kort paa mine Partifællers og egne Vegne udtale, at vi gerne ville være med til at arbejde hen til, at Forholdene paa Grønland ordnes paa en tilfredsstillende Maade. Om det skal ske paa den her i Lovforslaget foreslaaede Maade, eller om det skal ske paa en anden Maade, kan der jo blive Lejlighed til at drøfte i et kommende Udvalg. Men vi ville, som sagt, gerne være med til at fremme de Foranstaltninger, der kunne gøre det bedre for Befolkningen paa Grønland. — Med disse faa Ord skal jeg paa mine Partifællers og egne Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling.

Konseilspræsidenten (Klaus Berntsen): Overfor de saglige Indvendinger, der ere fremsatte mod det foreliggende Lovforslag, skal jeg gøre nogle faa Bemærkninger.

Det ærede 6te Medlem for 2den Kreds (Piper), der indledede Forhandlingerne, udtalte sin Forundring over, at dette Forslag er fremkommet, idet han henviste til,